

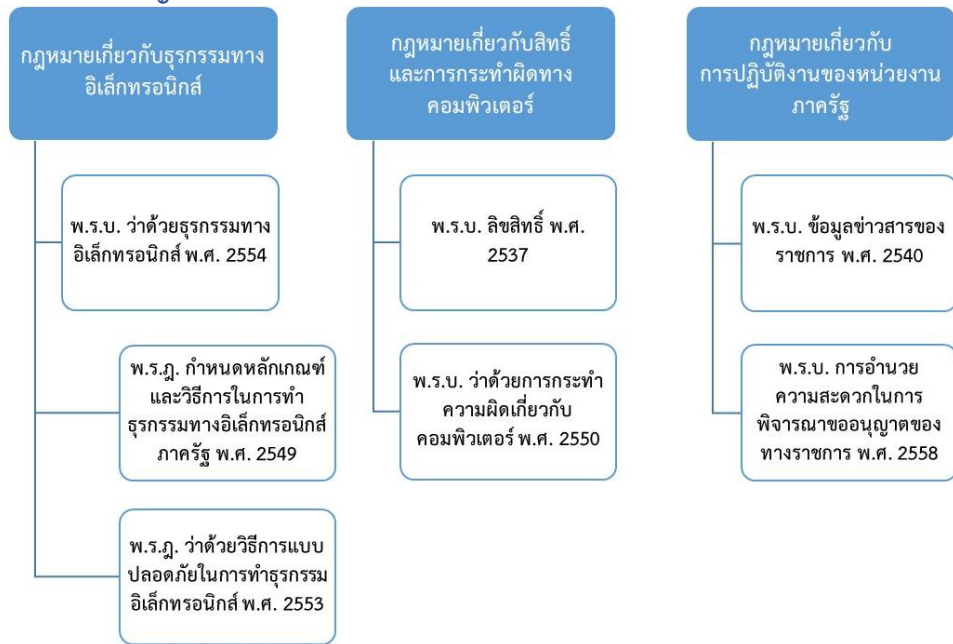
กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาล อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย

เทคโนโลยีสารสนเทศได้มีบทบาทและแทรกเข้าไปอยู่แทบทุกกิจกรรมทั้งการใช้ชีวิตประจำวันและการทำงาน โดยเฉพาะการนำมาใช้สำหรับการสร้างและรับส่งข้อมูลข่าวสาร และจากฐานข้อมูลมหาศาลที่ถูกสร้างขึ้นผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ก็มีการนำมาต่อยอดพัฒนาเป็นนวัตกรรมใหม่ๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคมและรูปแบบการแข่งขันทางธุรกิจอย่างรวดเร็ว

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่ได้จำกัดเฉพาะประชาชนและองค์กรธุรกิจเท่านั้น หน่วยงานรัฐก็จำเป็นต้องปรับรูปแบบการทำงานและการให้บริการให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปเช่นเดียวกัน คำว่ารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์มีการหยิบยกมาพูดถึงในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา จนปัจจุบันมีการยกระดับเป็นรัฐบาลดิจิทัล ทั้งนี้ ด้วยประเทศต่างๆ เล็งเห็นถึงอิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีการออกนโยบายและกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อผลักดันให้มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มศักยภาพ กระตุ้นให้ภาคเอกชนมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ส่วนภาครัฐก็ต้องปรับรูปแบบการทำงานและการให้บริการโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน เพื่อสร้างความสะดวกรวดเร็วให้กับผู้มาใช้บริการ ทั้งนี้ก็เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น

อย่างไรก็ดี เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายประเทศให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มศักยภาพและสร้างสรรค์ กฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถทำให้การขับเคลื่อนเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านการสร้างความเชื่อมั่นต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ปราบปรามการกระทำผิด โดยเฉพาะกับการพัฒนาการทำงานและการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ ที่กฎหมายสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้มีทิศทางเดียวกัน มีระบบการทำงานและการให้บริการที่สอดคล้องและสามารถเชื่อมโยงระหว่างกันได้ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงานและงบประมาณในการลงทุน รวมถึงให้หน่วยงานภาครัฐมีการเปิดเผยข้อมูลต่างๆ เพื่อสร้างความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน และประชาชนสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปต่อยอดพัฒนานวัตกรรมใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจของประเทศได้

แผนภาพที่ 1 กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญ

ที่มา: รวบรวมข้อมูลโดยส่วนนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญดังแสดงในแผนภาพที่ 1 สามารถสรุปสาระสำคัญได้พอสังเขป ดังนี้

1. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2554

กฎหมายฉบับนี้นับเป็นกฎหมายพื้นฐานที่สำคัญในการส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศกับทุกภาคส่วนรวมถึงภาครัฐ โดยหลักการของกฎหมายที่สำคัญ คือ การรองรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เสมือนกับการทำเป็นหนังสือ หรือหลักฐานเป็นหนังสือ รวมถึงกำหนดการรับรองวิธีการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการส่งเสริมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้น่าเชื่อถือ และมีผลในทางกฎหมายเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมโดยวิธีการทั่วไปที่เคยปฏิบัติอยู่และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ขึ้นเพื่อทำหน้าที่วางนโยบาย กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อส่งเสริมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ติดตามดูแลการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

นอกจากหลักการข้างต้น ในกฎหมายฉบับนี้ยังมีการออกกฎหมายลำดับรองที่กำหนดเงื่อนไขการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐไว้ ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายที่สำคัญต่อการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ได้แก่

1.1 พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ. 2549

ในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2554 กำหนดหลักการว่าหากหน่วยงานรัฐใดมีการให้บริการการยื่นคำขอ ขออนุญาต ขอดจดทะเบียน การชำระเงิน หรือการดำเนินการใดๆ ตามที่กฎหมายกำหนดทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานดังกล่าวต้องมีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาภายใต้มาตรา 35 นี้ด้วย ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้หน่วยงานรัฐที่มีการให้บริการข้างต้นผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ต้องมีการดำเนินการจัดให้มีระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ นโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และนโยบายและแนวปฏิบัติในการการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ก็เพื่อให้ระบบการทำงานและการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐมีมาตรฐาน มีความน่าเชื่อถือ มีความมั่นคงปลอดภัย ที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชนและผู้มาใช้บริการได้

1.2 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยวิธีการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2553

ในมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2554 กำหนดว่า “ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ใดที่ได้กระทำตามวิธีการแบบปลอดภัยที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ให้สันนิษฐานไว้ว่าเป็นวิธีการที่เชื่อถือได้” ทั้งนี้ เป้าหมายของการกำหนดหลักการนี้ไว้ในกฎหมายก็เพื่อต้องการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานมีการดำเนินงานด้วยวิธีการแบบปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และมีการเตรียมความพร้อมต่อการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยในพระราชกฤษฎีกาได้มีการแบ่งวิธีการแบบปลอดภัยไว้ 3 ระดับ คือ ระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับเคร่งครัด โดยแต่ละระดับจะมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานหรือวิธีการแบบปลอดภัยเข้มงวดแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความสำคัญของภารกิจและธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานนั้นๆ รับผิดชอบหรือดูแลอยู่ ซึ่งคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จะมีการประกาศรายชื่อหรือประเภทหน่วยงานในแต่ละระดับ โดยเฉพาะหน่วยงานที่ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญยิ่งยวดของประเทศ (Critical Infrastructure) ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้จะต้องดำเนินการตามวิธีการแบบปลอดภัยในระดับเคร่งครัด

2. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

เทคโนโลยีสารสนเทศแม้จะมีประโยชน์มากมายหากมีการนำมาใช้อย่างสร้างสรรค์ แต่ก็สามารถสร้างความเสียหายได้อย่างมากเช่นกันหากมีการนำมาใช้อย่างไม่เหมาะสม และปัญหานี้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การเจาะระบบ การส่งไวรัส การโจมตีระบบ การลงข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่กระทบต่อความมั่นคงประเทศ เป็นต้น และหากการกระทำดังกล่าวมุ่งหวังสร้างความเสียหายต่อระบบคอมพิวเตอร์ภาครัฐด้วยแล้ว ผลกระทบจะไม่ได้จำกัดเพียงแค่ความเสียหายต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น แต่อาจร้ายแรงและสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศได้ กฎหมายฉบับนี้จึงมีความจำเป็นที่ต้องตราขึ้น เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดก่อกวนข้างต้น รวมถึงการกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานในการดำเนินการตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนมาตรการระงับยับยั้งการกระทำความผิดเบื้องต้น เช่น การระงับการเผยแพร่เว็บไซต์ที่ผิดกฎหมายนี้ เป็นต้น

3. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

กฎหมายฉบับนี้มุ่งเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างความโปร่งใส และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐได้ ซึ่งในกฎหมายจะยกเว้นข้อมูลบางประเภทที่หน่วยงานภาครัฐไม่สามารถเปิดเผยได้ โดยหากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน เช่น ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลการรักษาพยาบาล ข้อมูลที่กระทบต่อความมั่นคง เป็นต้น

และด้วยปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการทำงานและให้บริการภาครัฐมากขึ้น ข้อมูลข่าวสารภาครัฐจึงถูกจัดทำและเปิดเผยผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นตามลำดับ ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงได้สะดวกรวดเร็ว โดยข้อมูลที่มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่อาจไม่ได้จำกัดแค่ข้อมูล โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน งบประมาณรายจ่ายประจำปี การจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ หรือสัญญากับเอกชน เหมือนเช่นในอดีต แต่ปัจจุบันมีการเปิดเผยข้อมูลในลักษณะชุดข้อมูล (Data Set) ที่เป็นข้อมูลที่นักพัฒนาสามารถนำไปต่อยอดในการพัฒนาแอปพลิเคชันและนวัตกรรมใหม่ๆ ได้อีกด้วย

4. พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทในการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจ ธุรกิจจำนวนมากมีการหันมาใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการดำเนินธุรกิจ รวมถึงการใช้พื้นที่บนโลกออนไลน์เป็นช่องทางในการจำหน่ายสินค้าหรือเป็นช่องทางเผยแพร่ความคิดสร้างสรรค์หรือ

นวัตกรรมใหม่ๆ แต่ปัญหาหนึ่งที่มักพบตามมา คือ การละเมิดลิขสิทธิ์ทางออนไลน์ โดยปัญหานี้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้การละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น การทำซ้ำ การดัดแปลง เป็นต้น สามารถทำได้ง่ายขึ้นและแพร่กระจายในวงกว้างอย่างรวดเร็ว สร้างความเสียหายต่อเจ้าของผลงานอย่างมาก

ดังนั้น กฎหมายลิขสิทธิ์จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการทำหน้าที่คุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจและทางศีลธรรม ซึ่งผู้ที่สร้างสรรค์ผลงานควรได้รับการปกป้อง โดยปัจจุบันกฎหมายฉบับนี้มีการปรับแก้เพิ่มเติมเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และครอบคลุมปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์จากการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ เช่น การกำหนดคุ้มครองการใช้มาตรการทางเทคโนโลยี การกำหนดให้การหลีกเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยีเป็นความผิดตามกฎหมาย เป็นต้น

5. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

โดยปกติแล้วหน่วยงานราชการแต่ละแห่งที่ให้บริการต่างๆ เช่น การขออนุญาต ขึ้นทะเบียน หรือ เป็นต้น จะมีลักษณะที่ ขั้นตอนการทำงานและการให้บริการอยู่แล้ว เพียงแต่ประชาชนอาจจะยังไม่ทราบหรือไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกหรือต้องเสียเวลาในการติดต่อราชการจากการไม่ทราบลักษณะ ขั้นตอนหรือเอกสารที่ต้องเตรียม

ดังนั้น โดยกฎหมายฉบับนี้จึงมีการกำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการจัดทำและเปิดเผยคู่มือประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตจากทางราชการผ่านทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มอีกหนึ่งช่องทาง นอกเหนือจากการปิดประกาศ ณ หน่วยงานนั้นๆ ซึ่งการกำหนดให้เปิดเผยผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ก็เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดให้คู่มือสำหรับประชาชนที่หน่วยงานจัดทำขึ้น ต้องมีเนื้อหาประกอบด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ และจะกำหนดให้ยื่นคำขอผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองก็ได้

ด้วยบริบทการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ และสังคมอันเนื่องด้วยแรงผลักดันของเทคโนโลยีหรือที่เรียกกันว่า เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงได้มีการร่างกฎหมายใหม่และปรับปรุงกฎหมายเดิมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสิ้น 8 ฉบับ โดยแบ่งเป็นการเสนอแก้ไขกฎหมายเดิม 4 ฉบับ และร่างกฎหมายใหม่ 4 ฉบับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ร่างกฎหมายใหม่และปรับปรุงกฎหมายเดิมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งสิ้น 8 ฉบับ

แก้กฎหมายเดิม	เสนอกฎหมายใหม่
1. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	1. พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 17) พ.ศ.2559
2. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	2. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ.
3. ร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	3. (ร่าง) พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.
4. ร่างพระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.	4. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.

ที่มา: รวบรวมข้อมูลโดยส่วนนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของการตรากฎหมาย และการร่างกฎหมายที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ได้ดังนี้

- **พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2559** เพื่อปรับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงปรับโครงสร้างองค์กรภายในเพื่อรองรับภารกิจและความรับผิดชอบที่เพิ่มเติมขึ้น
- **ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ.** เป็นกฎหมายที่กำหนดโครงสร้างองค์กรเพื่อทำหน้าที่ด้านนโยบายในการพัฒนาประเทศด้วยเศรษฐกิจดิจิทัล รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์หรือที่กำลังมีการยกระดับไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเป็นกลไกหนึ่งที่จะทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายที่มีการออกตามกฎหมายฉบับนี้ โดยกฎหมายฉบับนี้มีสาระสำคัญคือ วางกรอบนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลระดับชาติ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะด้าน (ด้าน โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ด้านส่งเสริมและพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และด้านอื่นๆ) มีการตั้ง “กองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” โดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ รวมถึงมีการตั้งสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัลของประเทศ

- **ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.**

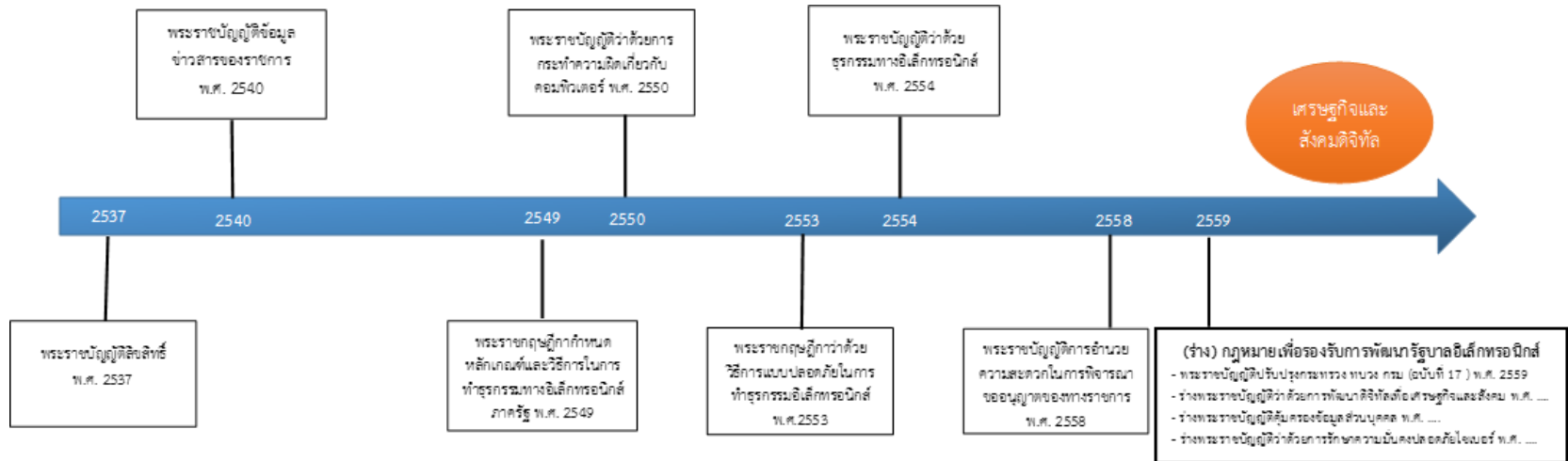
ด้วยปัจจุบันข้อมูลส่วนบุคคลจำนวนมากมีการจัดเก็บและควบคุมในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ คือ มีการกำหนดหลักการพื้นฐานในการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูลที่ถือครองข้อมูลต้องดูแลมิให้มีการละเมิดสิทธิเจ้าของข้อมูล และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ทำหน้าที่จัดทำแผนยุทธศาสตร์ มาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และวางกลไกการกำกับดูแลหน่วยงานและผู้ที่ครอบครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่น

- **ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.**

ปัญหาภัยคุกคามทางไซเบอร์มีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นกฎหมายฉบับนี้จึงมีการยกระดับเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ (NCSC) ทำหน้าที่ในการวางระบบ มาตรฐาน มาตรการในการดูแลความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity) และกำหนดกลไกการดูแลความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยเฉพาะหน่วยงานที่เป็น Critical Infrastructures) รวมถึงมีการจัดตั้งสำนักงานขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็น Command Center สนับสนุนการดูแลความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของภาคส่วนต่าง ๆ และสร้างความพร้อมในการดูแลตนเองของแต่ละภาคส่วน

ทั้งนี้ สามารถสรุปภาพรวมของการตรากฎหมาย และการร่างกฎหมายที่สำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กฎหมายและร่างกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 - 2559

ที่มา: รวบรวมโดยส่วนนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ฝ่ายนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

จากกฎหมายที่กล่าวมาเป็นกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและการพัฒนา
รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย ซึ่งมีกฎหมายทั้งในเชิงกำหนดนโยบายแนวทางการพัฒนา
รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการดำเนินงานภาครัฐอย่าง
เต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้ประชาชนมั่นใจในการใช้งานและใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐ
และกฎหมายที่ใช้เป็นมาตรการลงโทษกับผู้กระทำความผิดที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ โดยในอนาคต
ประเทศไทยจะมีการยกระดับไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพในการ
ให้บริการที่มากขึ้น การปรับปรุงกฎหมายเดิมหรือผลักดันกฎหมายใหม่ๆ ก็อาจจะเป็นสิ่งจำเป็น
เพื่อไม่ให้กฎหมายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และเพื่อยกระดับความสามารถทาง
การแข่งขันและคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศ

- เอกสารอ้างอิง -

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (3 พฤษภาคม 2559). ความคืบหน้าร่างกฎหมายเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ สืบค้นจาก <http://www.mict.go.th/view/1/ข่าวกระทรวงฯ/1917>

ส่วนกฎหมาย ฝ่ายอำนวยการ สำนักงานธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์(องค์การมหาชน). (2558). ร่างกฎหมายเศรษฐกิจดิจิทัล. สืบค้นจาก https://ictlawcenter.etcha.or.th/de_laws

คณะผู้จัดทำ

ณัฐวรธรณ์ สุขวงศ์ตระกูล	ผู้จัดการส่วนกฎหมาย
อรฉัตร เลียงพิบูลย์	ผู้จัดการส่วนนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
ทิพสุดา โชติชื่น	นักวิเคราะห์นโยบายอาวุโส
ชนกพร ดีมาก	นักวิเคราะห์นโยบาย

ส่วนนโยบายรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)(สรอ.)

PSP_DIVISION@EGA.OR.TH